

Kajaanin kaupunki
KAUPUNGINTALO
87100 KAJAANI

Lausuntopyyntö 29.9.2025

Lausunto poikkeamislupahakemuksesta 205-1-6-16, Kauppakatu 11, Kajaani, Keskusta

Kajaanin kaupunki (ympäristötekkinen toimiala) on pyytänyt lausuntoa poikkeamislupahakemukseen, koskien rakennusta osoitteessa Kauppakatu 11, Kajaani. Poikkeamislupahakemuksessa haetaan poikkeamista asemakaavan osoittamasta käyttötarkoituksesta.

ELY-keskuksen toimivalta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää rakennustoimen järjestämistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava, että rakentamisessa otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. (RakL 4 §)

Rakentamislain mukaisesti kunnan on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto poikkeamislupa hakemuksesta, jos lupahakemus todennäköisesti koskee kulttuuriperinnön suojelun kannalta merkittävää aluetta (RakL 67 § 1 mom. kohta 2).

Lausunto

ELY-keskus toteaa, että rakentamislain 67 § pohjautuu maankäyttö- ja rakennuslain 173 §:n 3 momenttiin verrattuna siten, että lausuntopyyntövelvollisuus liittyy tilanteisiin, joissa lupahakemus todennäköisesti koskee ympäristönsuojelun ja muutakin kuin pelkkää rakennussuojelua koskevan kulttuuriperinnön kannalta tärkeää aluetta tai kohdetta. Näin ollen rakentamislaki huomioi kulttuuriympäristöt aiempaa paremmin.

Kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan yhteisiä menneisyydestä säilyneitä aineellisia ja aineettomia kulttuurin ilmentymiä ja niistä erityisesti kulttuuriympäristöjä, joihin muun muassa rakennukset, rakennelmat ja rakenteet sekä laajemmat ympäristöt, kuten rakennetut alueet (RakL 2 §).

Kauppakatu 11 rakennukselle on voimassa olevassa asemakaavassa (vahvistetty YM:n päätöksellä 1988) osoitettu kaavamerkintä, jolla julkisivut on suojeltu. Koska ensimmäinen valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventointi (RKY, Museovirasto) on laadittu vuonna 1993 ja tarkistusinventointi (RKY 2009) on tullut osaksi

7.10.2025

valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) 2010, ei asemakaavassa ole huomioitu RKY-aluetta. Näin ollen todettakoon, että Kauppakatu 11 on osoitettu Kajaanin keskustan osayleiskaavassa kaavamerkinnällä RKY. Kaavamääräyksen mukaan merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet (RKY 2009). Alueen suunnittelussa ja käytössä tulee edistää kulttuuriperintöarvojen turvaamista siten, että rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta säilytetään.

ELY-keskus muistuttaa, että rakentamisen on perustuttava kulttuuriarvoja luoviin ja säilyttäviin ratkaisuihin sekä korjaus- ja muutostyössä huolehditaan siitä, että historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia tai kulttuuriympäristöjä ei turmella (RakL 5 ja 12 §).

Lisäksi muistutetaan siitä, että korjaus- ja muutostyössä on otettava huomioon rakennuksen ominaisuudet ja erityispiirteet eivätkä ne saa ilman painavaa syytä heikentyä. Käyttötarkoitusta muuttaessa rakennus on mahdollista korjata rakennusaikaista tai sen jälkeistä rakentamistapaa noudattaen, jos korjaamisen kohteena oleva rakenne tai rakennusosa on ollut teknisesti toimiva eikä korjaamiseen kohdistu sellaista energiatehokkuuden parantamisvaatimusta, jota ei voi toteuttaa vanhaa rakentamistapaa noudattaen. (RakL 30 §)

ELY-keskus näkee, että poikkeamisella tuetaan rakennuskannan ja sitä ympäröivän rakennetun ympäristön suunnitelmallista hoitoa ja kunnossapitoa (RakL 5 §). Poikkeaminen ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle eikä vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista (RakL 57 §).

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Anu Nurkkala ja ratkaissut yksikön päällikkö Timo Regina.

Tiedoksi

Kainuun Museo

Tämä asiakirja KAIELY/120/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/120/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nurkkala Anu 07.10.2025 13:18

Ratkaisija Regina Timo 07.10.2025 13:19